

RAUTAVAARA

PARAS LUONNOSTAAN

Arviointikertomus 2025

Tarkastuslautakunta

Rautavaaran kunta

Tarkastuslautakunta

Arviointikertomus vuodelta 2025

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely

Kunnanvaltuuston valitseman tarkastuslautakunnan tehtävänä on kuntalain 121 § mom. 4 mukaan valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on myös valvoa Kuntalain 84 § 2 momentissa tarkoitettuja kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuusilmoituksia sekä saattaa ilmoitukset edelleen valtuuston tiedoksi.

Rautavaaran kunnanvaltuusto on päätöksellään 9.6.2025 § 22 valinnut tarkastuslautakuntaan jäsenet ja varajäsenet seuraavasti:

jäsen

Eero Kukkonen

Hanne Tuppurainen

Petri Ahonen

Anneli Rinne

Aleksi Elovaara

varajäsen

Tarja Tuppurainen

Veijo Oinonen

Pekka Tuononen

Kari Vanhala

Marja-Leena Stenström

Kunnanvaltuusto valitsi puheenjohtajaksi Eero Kukkonen ja varapuheenjohtajaksi Hanne Tuppuraisen.

Tarkastuslautakunta on todennut jäsentensä esteellisyydet arviointitehtävissä seuraavasti. Eero Kukkonen on esteellinen käsiteltäessä teknisen lautakunnan asioita teknisen lautakunnan jäsenyyden perusteella, hyvinvointilautakunnan asioita hyvinvointilautakunnan jäsenyyden perusteella, Rautavaaran Vuokratalot Oy:n asioita yhtiön hallituksen puheenjohtajuuden perusteella ja Rautavaaran kurssi- ja leirikeskussäätiö sr:n asioita säätiön hallituksen puheenjohtajuuden perusteella.

Kuntalain mukaisesta tilintarkastuksesta on huolehtinut tilintarkastusyhteisö BDO Auditor Oy. Vastuunalaisena tilintarkastajana on toiminut HT, JHT Lilja Koskelo ja avustavana tarkastajana Eija Susitaival. Tarkastuslautakunnan sihteerinä on toiminut HT Tuomo Sirviö.

Arviointia varten lautakunta on hyväksynyt toimikaudekseen arviointisuunnitelman vuosittaisine painopistealueineen ja tarkemman työohjelman kutakin vuotta varten. Arviointia varten tarkastuslautakunta on kokoontunut kaudella kuusi kertaa.

Lähes kaikissa kokouksissaan lautakunta on kuullut kunnanjohtajan katsaukset kunnan elinkeino-, työllisyys- ja muista ajankohtaisista kunnan ja kuntakonsernin asioista sekä toiminnan ja talouden toteutumisesta. Lautakunnalle ovat kertoneet palveluyksikköjensä toiminnasta, tavoitteista ja tehtävistä hallintojohtaja, siivouspalvelupäällikkö, tekninen johtaja, vs. rehtori-sivistysjohtaja ja elinkeinopäällikkö. Lisäksi Rautavaaran Vuokratalot Oy:n ja Kiinteistö Oy Rautavaaran Virastotalon toimitusjohtaja on ollut kuultavana yhtiöiden taloudesta ja toiminnasta. Kunnanhallituksen puheenjohtaja on myös kertonut lautakunnalle havaintojaan toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä muista kunnan ajankohtaisista asioista.

Arviointikertomuksen laatimista varten lautakunta on tutustunut vuoden 2025 talousarvioon, hallintoelinten päätöksiin, kunnanhallituksen allekirjoittamaan tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen. Arvioinnin pohjana ovat lisäksi olleet lautakunnan jäsenten vuoden aikana tekemät käytännön havainnot eri lautakuntien alaisesta toiminnasta ja taloudesta.

Tarkastuslautakunta on saanut myös selvitykset tilintarkastajan suorittamista tarkastuksista ja lautakunta on käsitellyt tilintarkastuskertomuksen.

2. Arvio asetettujen toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamisesta

2.1 Kuntastrategia, toiminnalliset tavoitteet ja talousarvion sitovuus

Kuntastrategia 2021-2025 on hyväksytty valtuustossa 14.3.2022/3 §. Kuntastrategia-asiakirja on pohjana koko valtuustokautta koskevia talousarvioon otettavia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita suunniteltaessa ja laadittaessa.

Strategiassa tavoitteiksi on asetettu:

1. Luontomatkailun edistäminen
2. Paikkakunnalla käyvien viipyminen pidempään
3. Vanhojen ja uusien yritysten toimintaedellytysten kehittäminen
4. Hyvinvointia ja viihtymistä tukevan asuinympäristön kehittäminen ja markkinointi
5. Yhdistystoiminnan hyödyntäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä
6. Kunta on hyvä paikka tehdä työtä
7. Kuntatalous, joka kestää myös ekologisen ja sosiaalisen tarkastelun.

Käyttötalouden osalta meno- ja tuloarviot ovat sitovia valtuustoon nähden tulosalueittain nettomääräisinä. Talousarviovuoden aikana menojen mahdollisesti ylittyessä tai tulojen alittuessa valtuustolle esitettävälle määrärahamuutokselle on esitettävä kate jo valtuustokäsittelyyn.

Investointiosa on sitova valtuustoon nähden hankkeittain nettomääräisenä. Usealle vuodelle ajoittuvassa investointihankkeessa valtuusto voi antaa hankkeen perusteluissa hankevastaavalle toimivaltuuden tarkistaa hankintamenon jaksottamista myöhemmin eri vuosien kesken kokonaiskustannusarvion rajoissa.

Tuloslaskelmaosan osalta valtuustoon nähden sitovia eriä ovat verotulot, valtionosuudet, rahoituserät, satunnaiset erät ja filinpäätössiirrot.

Rahoitusosan osalta valtuustoon nähden sitovia eriä ovat antolainasaamisten muutokset nettomääräisenä, pitkäaikaisten lainojen muutokset nettomääräisenä ja lyhytaikaisten lainojen muutokset nettomääräisenä.

2.2 Hallintopalvelut

Hallintopalveluiden tehtävänä on ohjata, yhteensovittaa ja tukea kuntakonsernin toimintaa. Hallintopalveluiden toimintaa johti ja toiminnasta vastasi hallintojohtaja. Hallintopalveluihin sisältyy kunnanhallituksen tulosalue.

Vuoden 2025 huhtikuussa järjestettiin samanaikaisesti alue- ja kuntavaalit. Rautavaaran äänestysprosentti aluevaaleissa oli 53,8 % (koko maa 51,7 %) ja kuntavaaleissa 58,7 % (koko maa 54,2 %).

TE-palvelut siirtyivät Kuopion työllisyysalueelle vuoden 2025 alusta.

Valtuustotason tavoitteiden toteutuminen 2025

Tavoite	Toteutuminen
Luontomatkailun kehittäminen	
Kehitetään viestintää ja edistetään yhteistyötä paikallisten, alueellisten ja uusien toimijoiden kanssa.	Toteutui
Paikkakunnalla käyvien viipymän pidentäminen	
Markkinoidaan työntekijöille tarjottavaa lyhytaikaista majoitusta luontoisetuna sekä työsuhdeasuntoa niille, jotka siirtävät vakinaisen osoitteensa Rautavaaralle.	Toteutui
Vanhojen ja uusien yritysten toimintaedellytysten kehittäminen	
Lisätään kunnan paikallisten ostojen moninaisuutta.	Toteutui
Hyvinvointia ja viihtymistä tukevan asuin ympäristön kehittäminen ja markkinointi	
Osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen.	Toteutui
Yhdistystoiminnan hyödyntäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä	
Kunnan yhdistysavustusten kehittäminen.	Toteutui
Kunta on hyvä paikka tehdä töitä	
Laadukas ja sujuva rekrytointiprosessi.	Ei toteutunut kokonaan
Työnantajamielikuvan kehittäminen entisestään.	Toteutui osittain
Henkilöstön veto- ja pitovoiman kehittäminen entisestään.	Toteutui osittain
Kuntatalous, joka kestää myös ekologisen ja sosiaalisen tarkastelun	
Seudullisten yhteistyömahdollisuuksien kartoittaminen ja kehittäminen.	Toteutui

Valtuustoon nähden sitovat nettomenot 0,943 milj. euroa ylittyivät 0,072 milj. euroa, mikä johtuu mm. työterveyshuollon kasvaneista kustannuksista ja palvelujen ostojen kohoamisesta. Nettomenot kasvoivat edelliseen vuoteen verrattuna n. 0,170 milj. euroa.

2.3 Elinkeinopalvelut

Rautavaaran kunnan elinkeinopalveluiden tehtävänä on paikallisen elinkeinoelämän tukeminen, uusien yritysten toimintaedellytysten vahvistaminen, matkailun kehittäminen sekä työllisyyspalveluiden järjestäminen ja koordinointi. Vuonna 2025 elinkeinopalveluiden toiminta tapahtui toimintaympäristössä, jossa erityisesti työllisyyspalveluiden rakenteellinen muutos ja työmarkkinatilanteen heikentyminen vaikuttivat merkittävästi resurssien kohdentamiseen.

Toimintavuoden painopisteitä olivat luontomatkailun kehittäminen, kansainvälisen näkyvyyden vahvistaminen, yrityssparraus sekä työllisyysalueen käynnistämiseen liittyvä hallinnollinen ja taloudellinen valmistelutyö.

Vuonna 2025 kuntamarkkinointi oli systemaattista ja monikanavaista ja digitaalista näkyvyyttä vahvistettiin jatkamalla Googlen hakusanamainontaa ja sosiaalisen median kampanjoita. Rautavaara osallistui useisiin tapahtumiin ja messuihin, joissa kuntaa esiteltiin matkailu- ja asuinympäristönä.

1.1.2025 työllisyyden hoito siirtyi valtiolta kuntien vastuulle. Rautavaaralla tämä oli päätetty toteuttaa liittymällä Kuopion työllisyysalueeseen, joka vastuukuntana tuottaa 11 kunnan lakisääteiset työllisyystoimet. Muutos ei tapahtunut kivuttomasti, Kuopion työllisyysalueella tapahtui paljon muutoksia koko vuoden ajan ja moni asia ei toiminut odotetulla tavalla. Yhteistyö Kuopion työllisyysalueen ja Rautavaaran kunnan välillä oli haastavaa eivätkä työllisyysalueen palvelut toteutuneet toivotusti tai suunnitellusti varsinkaan ensimmäisellä vuosipuoliskolla.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Rautavaaralla 16,6 %.

Valtuustotason tavoitteiden toteutuminen 2025

Tavoite	Toteutuminen
Luontomatkailun kehittäminen	
Matkailuun ja luontokohteisiin linkittyvien palveluiden edistäminen.	Toteutui
Luontokohteiden ja matkailuun linkittyvien palveluiden näkyvyyden lisääminen.	Toteutui
Matkailuneuvonnan kehittäminen.	Toteutui
Paikkakunnalla käyvien viipymän pidentäminen	

Matkailupalvelutuotannon monipuolistaminen.	Toteutui
Vanhojen ja uusien yritysten toimintaedellytysten kehittäminen	
Yritysten työllistämisen edistäminen.	Toteutui pääosin
Hyvinvointia ja viihtymistä tukevan asuinympäristön kehittäminen ja markkinointi	
Aktiivinen tonttimarkkinointi.	Ei toteutunut
Työllisyyskoordinaattori aloittaa alkuvuoden 2025 aikana ja toimintamallin/yhteistyön kehittäminen työllisyysalueen kanssa.	Toteutui osittain
Kuntatalous, joka kestää myös ekologisen ja sosiaalisen tarkastelun	
Kehittämistoiminta ulkopuolisen rahoituksen avulla.	Toteutui

Elinkeinopalveluiden valtuustoon nähden sitovat nettomenot 0,491 milj. euroa alittuivat 0,066 milj. euroa. Nettomenojen nousu edelliseen vuoteen verrattuna oli 0,232 milj. euroa.

2.4 Tekniset palvelut/Tekninen toimi

Teknisen toimen tehtävänä on tuottaa asumisen, kiinteistöjen ylläpidon, kunnallistekniikan ja ympäristönkäytön peruspalveluita.

Investointihankkeista isoimpana toteutettiin Hopeapajun vesikaton uusiminen. Saarelan siltahanke käynnistyi marraskuussa 2025 ja jatkuu alkukesään 2026. Yläasteen opettajien asuntolan purkaminen aloitettiin joulukuussa 2025.

Siivouspalvelut tuottivat ylläpito- ja perussiivouspalvelut kunnan kiinteistöihin ja osaan hyvinvointialueen tiloista edelleen laadukkaasti ja taloudellisesti. Toiminnassa huomioitiin muutokset kiinteistöjen käyttöasteissa.

Vuonna 2025 rakennusvalvonnassa käsiteltiin 15 kappaletta uusia rakentamislain mukaisia lupia. Edellisen vuoden lupamäärästä jäätiin edelleen alhaisemmaksi viiden luvan verran, jota selittää uuden rakentamislain voimaantulo vuoden alusta. Ympäristönsuojelun tehtävät ostetaan Kuopion ympäristönsuojelupalveluilta.

Rautavaaran kunnan vesilaitos toimitti asiakkailleen vuonna 2025 käyttövettä noin 110 m³ vuorokaudessa. Vesilaitoksen investointina toteutettiin jätevedenpuhdistamon uudistamista n. 90 000 eurolla sekä alkaneelle vuodelle 2026 jatkuvalla investoinnilla raakavesilinjan ilmanpoistokaivojen uusintaa toteutui vuodelle 2025 n. 21 000 euroa.

Rautavaaran kunnan omistamista rakennuksista merkittävimmät ovat koulukeskus, päiväkotijärjestelmä ja terveydenhuollon- ja pelastustoimen rakennukset. Tilakeskuksen alaisia tiloja vuokrataan sisäisenä vuokrauksena hallintokunnille ja ulkoisena vuokrauksena mm. Pohjois-Savon Hyvinvointialueelle. Vuokramääräisesti suurin asiakas on edelleen

Pohjois-Savon Hyvinvointialue, jonka vuosittainen vuokramäärä ylittää miljoona euroa. HVA:n vuokraamien tilojen määräaikaiset vuokrasopimukset päättyivät vuoden 2025 loppuun ja uusien sopimusten myötä tilavuokria vähenee jatkossa n. 200 000 euroa vuodessa.

Tilikaudelle 2025 kunnan tyhjen vuokra-asuntojen määrä pysyi suurin piirtein edellisen vuoden tasolla, joskin asuntojen tarjoaminen henkilöstöetuutena laski määrää hiukan.

Valtuustotason tavoitteiden toteutuminen 2025

Tavoite	Toteutuminen
Luontomatkailun kehittäminen	
Matkailukohteiden rakennetut puitteet ovat siistejä ja ehjiä.	Toteutui
Paikkakunnalla käyvien viiptymän pidentäminen	
Pidetään uimarannoilla, parkkipaikoilla, luontokohteilla jne puitteet kunnossa.	Toteutui
Vanhojen ja uusien yritysten toimintaedellytysten kehittäminen	
Hyödynnetään omissa hankkeissa ja hankinnoissa paikallisten yritysten palveluja.	Toteutui
Hyvinvointia ja viihtymistä tukevan asuin ympäristön kehittäminen ja markkinointi	
Kehitetään ja ylläpidetään kuntalaisille tärkeitä puitteita ja mahdollisuuksia vapaa-ajan aktiviteetteihin.	Toteutui
Yhdistystoiminnan hyödyntäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämässä	
Luodaan yhdistyksille mahdollisuuksia hankkia tuloja toiminnan kattamiseen.	Toteutui
Kunta on hyvä paikka tehdä töitä	
Tuetaan ja ylläpidetään henkilöstön työkykyä.	Toteutui
Huolehditaan että työntekijöillä on oikeat työvälineet työntekoon.	Toteutui
Kuntatalous, joka kestää myös ekologisen ja sosiaalisen tarkastelun	
Kuntalaisten tasapuolinen kohtelu maksuissa.	Toteutui

Vesihuollon taloudellinen toiminta on ollut tappiollista useana vuotena peräkkäin. Vuonna 2025 vesihuollon tulos oli positiivinen johtuen kunnan noin 62.000 euron avustuksesta sekä peruspääoman koron pudotuksesta nollaan vuonna 2024. Vesihuollon taloustilanteen kehitystä tulee seurata edelleen.

Teknisen toimen vastuulla olevat valtuustoon nähden sitovat nettomenot 0,789 milj. euroa alittuivat 0,189 milj. euroa.

2.5 Hyvinvointipalvelut

Hyvinvoinnin palvelualue (1.1.2026 alkaen sivistyspalveluiden palvelualue) tuottaa sivistykseen, koulutukseen, kasvatukseen, vapaaseen sivistystyöhön, varhaiskasvatukseen, hyvinvointiin ja terveyteen, kotoutumiseen, kulttuuriin, liikuntaan ja nuorisotyöhön liittyviä lakisääteisiä palveluita.

Sivistystoimen toiminnassa ei tapahtunut vuonna 2025 merkittäviä muutoksia.

Koulutoimen puolella koulukeskuksen henkilöstömäärässä tapahtui pieniä muutoksia vuonna 2025. Kuntaan vakinaistettiin yksi vakituinen koulunkäynnin ohjaaja. Lisäksi palkattiin yksi määräaikainen resurssiopettaja lukuvuoden 2025–2026 ajaksi valtion koulutuksellisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseen myöntämän hankerahoituksen avulla. Koulutoimen toiminta säilyi vuoden 2025 aikana pääosin edellisen toimintavuoden kaltaisena

Vuonna 2025 varhaiskasvatuksen henkilöstössä tapahtui muutamia muutoksia. Varhaiskasvatuksessa olevien lasten lapsilukumäärässä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Perhepäivähoidon lapset siirtyivät kesän 2025 aikana päiväkotiin.

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen henkilöstössä tapahtui vain pieniä muutoksia. Kirjaston lainauksien määrä laski hieman. Vapaa sivistystyö eli kansalaisopistopalvelut Rautavaaralla toteuttaa Kuopion kansalaisopisto ostopalveluna. Kotoutumispalvelut siirtyivät vuonna 2025 kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen alle.

Kunnan hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen sai systemaattisemmat rakenteet vuoden 2025 aikana. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen työryhmä, johon sisältyy ehkäisevä päihdetyö, kokoontui vuoden aikana viisi (5) kertaa. Rautavaaran kunta osallistui keväällä 2025 ensimmäisiin Välittämisen SM-kisoihin, josta kunta sai voiton Suomen välittävimpänä kuntana.

Valtuustotason tavoitteiden toteutuminen 2025

Tavoite	Toteutuminen
Luontomatkailun kehittäminen	
Nuorisotyö panostaa leiritoimintaan ja yhteistyöhön.	Toteutui osittain
Paikkakunnalla käyvien viiptymän pidentäminen	
Kirjaston asema kunnan kulttuurisena keskuksen ja vierailukohteenä.	Toteutui osittain
Vanhojen ja uusien yritysten toimintaedellytysten kehittäminen	
4H-toiminnan uudelleenkäynnistäminen.	Toteutui osittain
Vahvistetaan yhteistyötä paikallisten yritysten sekä koulutoimen välillä.	Toteutui osittain

Hyvinvointia ja viihtymistä tukevan asuinympäristön kehittäminen ja markkinointi	
Vahvistetaan rautavaaralaisten lasten ja nuorten hyvinvointia luontoyhteyttä ja vahvistamalla.	Toteutui osittain
Rautavaaralla on monipuolisia tapahtumia, jotka lisäävät viihtyvyyttä ja nostavat kunnan tunnettuutta.	Toteutui
Rautavaaran kunnassa on toimivat kotoutumispalvelut.	Toteutui pääosin
Liikunnallisen elämäntavan vahvistaminen kaikenikäisten rautavaaralaisten keskuudessa.	Toteutui
Yhdistystoiminnan hyödyntäminen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisessä	
Kunta tekee järjestöjen kanssa toimivaa yhteistyötä.	Toteutui osittain
Pyydetään yhdistyksiä ja järjestöjä mukaan koulun ja varhaiskasvatuksen toimintaan.	Toteutui
Kunta on hyvä paikka tehdä töitä	
Tuodaan työkykyä ja -hyvinvointia tukevia elementtejä työntekijöiden työpäiviin.	Toteutui
Kuntatalous, joka kestää myös ekologisen ja sosiaalisen tarkastelun	
Toimiva hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.	Toteutui
Aktiivinen nuorisovaltuusto ja nuorisotyö.	Toteutui pääosin

Hyvinvointipalvelualueen vastuulla olevat valtuustoon nähden sitovat nettomenot 2,761 milj. euroa ylittivät talousarvion 0,003 milj. euroa. Nettomenot nousivat edellisestä vuodesta 0,268 milj. euroa (11 %).

3. Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

3.1 Käyttötalous, investoinnit ja rahoitusosa

Alkuperäisessä talousarviossa ennakoitiin tilikauden ylijäämäksi 91.000 euroa ja tilinpäätöksen mukaan tulos oli ylijäämäinen 291.767 euroa.

Kunnanvaltuusto hyväksyi tilivuoden aikana muutoksia toimintamenoihin ja valtionosuuksiin. Muutetun talousarvion mukaan ylijäämäksi ennakoitiin 42.606 euroa. Eli ero tuloksessa oli 249.161 euroa vahvempi tulos.

Olenneimmat erot muutettuun talousarvioon nähden olivat seuraavat: Toimintamenoit alittivat talousarvion 149.865 euroa ja valtionosuudet ylittivät tuloarvion 220.372 euroa. Arvon alentumisia kirjattiin 312.479 euroa.

Toimintakatteen ennakoitua parempaan tulokseen on vaikuttanut käyttötalouden hyvä toteuma. Lisäksi tilikauden tulosta paransi budjetoitua korkeammat valtionosuudet.

Tarkastuslautakunta toteaa, että vuoden 2025 talousarvio on toteutunut positiivisesti. Merkittäviä ylityksiä palvelualueilla ei ollut, vaan pääosin nettomäärärahat alitettiin.

Investointihankkeet on toteutettu suunnitelmien mukaisesti tai jääneet toteuttamatta eikä merkittäviä määrärahojen ylityksiä ole tapahtunut.

Rahoitusosan osalta valtuustoon nähden sitovat erät (antolainasaamisten muutos ja lainojen muutokset) ovat toteutuneet olennaisilta osin suunnitellusti.

Taseessa on kertynyt ylijäämää 10,669 (10,377) milj. euroa. Lainat asukasta kohden ovat 3.230 (3.560) euroa/asukas, joka on vähemmän kuin Pohjois-Savossa keskimäärin. Kuntakonsernin lainamäärä 3.841 (4.215) euroa/asukas on pienempi kuin muissa Pohjois-Savon kunnissa keskimäärin. Kunnan velkamäärä 4,525 (5,033) milj. euroa on vähentynyt 0,508 milj. euroa vuonna 2025. Omavaraisuusaste 76,3 % (73,9 %) on hyvällä tasolla. Maksuvalmius on myös hyvä. Kassan riittävyys on 153 päivää (145 päivää).

4. Tytäryhtiöt

Rautavaaran Vuokratalot Oy ja Kiinteistö Oy Rautavaaran Virastotalo

Kunnan omistus Rautavaaran Vuokratalot Oy:ssä on 100 % ja Kiinteistö Oy Rautavaaran Virastotalossa 70,14 %.

Valtuustotason tavoitteiden toteutuminen 2025

Tavoite	Toteutuminen
Tuettava kuntastrategian ja kunnan talousarvion toteuttamista.	Toteutui
Tulostavoitteena omakustannusperiaate.	Toteutui pääosin
Toteuttaa välttämättömät peruskorjaukset ja vuosikorjaukset.	Toteutui
Raportoida kunnalle hyväksytyjen konserniohjeiden mukaisesti.	Toteutui, kehittynyt
Yhtiöiden tulee laatia tilinpäätöksensä siten, että se on yhdisteltävissä kunnan konsernitilinpäätökseen.	Toteutui
Riittävät ohjeistukset sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta.	Toteutui osittain

5. Henkilöstö

Henkilöstön määrä oli vuonna 2025 66,6 htv, kun se edellisenä vuotena oli 64,7 htv. Eniten henkilöstöä oli hyvinvointipalveluissa, noin 41,7 htv. Henkilöstön keski-ikä on 42,8 vuotta. Eläkkeelle siirtyi 3 henkilöä.

Henkilöstön sairauspoissaolot olivat keskimäärin 19,1 pv/htv (vuonna 2024 19,1 pv/htv, vuonna 2023 13,2 pv/htv, vuonna 2022 23 pv/htv). Työhyvinvointikyselyyn vastausprosentti oli 60,9 %, kun se oli edellisenä vuonna 58,2 %. Kyselyn perusteella työhyvinvointiprosentti oli 86 % (vuonna 2024 84 %). Työhyvinvointikartoituksessa kysyttiin suosittelisiko työntekijä työpaikkaa tuttavalleen, johon 100 %:a vastasi kyllä (vuonna 2024 95 %). Työhyvinvointikyselyn perusteella henkilöstö viihtyy työssään erittäin hyvin.

6. Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Toimintakertomuksessa on kerrottu, miten riskien hallinta ja siihen liittyvä sisäinen valvonta on kunnassa järjestetty. Merkittävimpinä riskeinä on todettu mm. valtiosuusjärjestelmän mahdolliset muutokset, hyvinvointialueelle vuokrattujen kiinteistöjen tulevaisuus, kiinteistöjen korjausvelka sekä henkilöstöriskit eli ohut organisaatio, jossa työtehtävää hoitaa vain yksi henkilö.

Riskien hallinta ja sisäinen valvonta tulee olla suunniteltua ja dokumentoitua. Sisäisen valvonnan kehittämiseksi on kunnanvaltuusto kokouksessaan 13.12.2021/75 § päättänyt sisäisen valvonnan linjauksesta, tavoitteista ja osa-alueista sekä niiden toimeenpano-, seuranta- ja arviointimenettelyistä. Riskien hallinnassa hyödynnetään soveltuvin osin Kuntaliiton mallilomaketta. Kunnanhallitus kokouksessaan 27.4.2026/55 § on merkinnyt tiedoksi riskienhallinnan arviointilomakkeen sekä sisäisen valvonnan raportin vuodelta 2025.

7. Yhteenveto

Tarkastuslautakunta on saanut luottamushenkilöiltä ja viranhaltijoilta sidonnaisuusilmoitukset ja antanut ne tiedoksi kunnanvaltuustolle.

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan hallintoa ja taloutta on ohjattu ja johdettu kunnanvaltuuston hyväksymien strategialinjausten sekä vuoden 2025 toiminta- ja taloussuunnitelman mukaisesti. Tilikauden taloudellinen tulos oli ennakoitua ylijäämäisempi. Taseessa on kertynyt ylijäämää 10,669 milj. euroa. Kunnan talous on vakaa.

Toiminnalliset tavoitteet saavutettiin pääosin, vaikkakin osa tavoitteista toteutui osittain tai jäi toteutumatta. Osa tavoitteista ei ole selkeästi mitattavissa, joten niiden toteuman arviointiin sisältyy osittain tulkinnanvaraisuutta. Taloudenhoidossa on noudatettu kunnanvaltuuston vahvistamaa talousarviota. Olennaisia sitovien toimintamenojen ylityksiä ei todettu.

Työllisyyden hoidon siirtyminen kuntavastuulle ja liittyminen Kuopion työllisyysalueeseen ei ole alkuvaiheessa kaikilta osin vastannut kunnan odotuksia. Tarkastuslautakunta haluaa korostaa, myös toimintakertomuksella esille nostettuja, aktiivista edunvalvontaa ja työllisyyskoordinaattorin panosta palveluiden saatavuuden ja toimivuuden varmistamisessa. Nämä korostuvat erityisesti tilanteessa, jossa työllisyystilanne heikentyy, pitkäaikaisyöttömyys on kasvavaa ja kunnan rahoitusvastuu työttömyysetuuksista on kasvanut merkittävästi.

Tarkastuslautakunta haluaa painottaa, että viranhaltijoiden ja luottamushenkilöiden välinen luottamuksellinen yhteistyö on tärkeää päätöksenteon sujuvuuden ja yhteisen hyvän työilmapiiriin kannalta. Asioihin keskittyvä, toisia kunnioittava vuorovaikutus tukee sujuvaa ja kestävää päätöksentekoa ja kunnan etua.

Kunnan talous on monella mittarilla mitattuna hyvällä pohjalla, mikä antaa hyvän lähtökohdan tulevaisuuteen.

Kunnan uusi kuntastrategia on hyväksytty vuosille 2026-2036. Uuden strategian arvot ovat luonto, yritteliäisyys, yhteisöllisyys ja oikeudenmukaisuus ja suorasekäisyys.

Tarkastuslautakunta kiittää kunnan luottamushenkilöitä ja henkilöstöä erittäin hyvin suoritetusta ja ansiokkaasta työstä kuntalaisten hyväksi.

Rautavaaralla, 29.5.2026.

Eero Kukkonen

Puheenjohtaja

Anneli Rinne

Jäsen

Aleksi Elovaara

Jäsen